

Рівненський державний гуманітарний університет
художньо-педагогічний факультет
кафедра театральної режисури

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Семинар з театрознавства
Викладач	Мельничук Олена Миколаївна
Профайл викладача на сайті кафедри	
Е-mail викладача:	m.olena.m333@gmail.com
Посилання на освітній контент в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Консультації	Онлайн-консультації: — обговорення поточних питань по підготовці практичних занять, затвердження теми та форми їх проведення.

2. Опис навчальної дисципліни

BS09 Семинар з театрознавства

кількість кредитів ЄКТС – 3;

кількість годин – 90 годин, у тому числі 30 аудиторних годин, 60 години самостійна робота;

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – 1 семестр, 9 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

«Семинар з театрознавства» належить до вибіркової навчальної дисципліни, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Майстерність актора», «Теорія драми», «Історія театру», «Основи мистецтвознавства/психологія акторської творчості».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Теорія та практика режисерської та акторської діяльності», «Концепції сучасного театального мистецтва/Сучасні напрямки світового театру», «Сучасні проблеми мистецької практики театру», «Європейські режисерські школи», «Семинар з театральної критики», «Історія і теорія акторського мистецтва».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Театрознавство — це всеохоплююча наука, котра вивчає сценічне мистецтво в комплексі, враховуючи його синтетичну природу, тому звертається до кожного суміжного виду мистецтва окремо. Teatroзнавство є джерелом театрознавчих досліджень, оскільки воно дає можливість ретельно ознайомитись із будь-яким елементом вистави. Предметом дослідження може стати декорація (ознайомлення із архітектурою, скульптурою, живописом у мистецтвознавстві), музичний супровід (визначення роду, виду та жанру музики), танець (вивчення тонкощів хореографії) та слово (вивчення літературознавства через мистецтвознавство). Глибока обізнаність театрознавця у цій галузі дає можливість йому краще та об'єктивніше оцінювати театральні постановки, а також достовірніше реконструювати історію театру.

Існують 3 основні галузі дослідження Teatroзнавства. Це:

Теорія сценічного мистецтва – тісно пов'язана з естетикою, вивчає закономірності розвитку мистецтва, зв'язки між змістом і формою в мистецтві;

Історія сценічного мистецтва – дає опис, аналіз і тлумачення творів, розкриває поступальний розвиток мистецтва;

Театральна критика – здійснює теоритичний та історичний аналіз творів сценічного мистецтва, оцінює їх.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Семінар з театрознавства» є – здобуття студентами-акторами загальних знань з питань театрознавства, формування певного теоретичного підґрунтя для подальшої практичної діяльності у творчому колективі, сприяння підвищенню інтелектуально-культурного рівня студентів.

5.3. Завдання вивчення дисципліни Завданнями навчальної дисципліни «Семінар з театрознавства» є:

- з'ясувати специфіку курсу;
- схарактеризувати театрознавство як явище у художній культурі;
- визначити напрями досліджень у театрознавстві;
- висвітлити галузі театрознавства;
- окреслити новітні естетичні та жанрово-стильові театральні пошуки.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Семинар з театрознавства» належить до вибіркових дисциплін.

Предметні компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до самостійної розробки відповідного профілю своєї діяльності художньо-творчого вкладу в створення театральної вистави і ефективною взаємодією з іншими учасниками творчого процесу; здатність виступати консультантом постановочних груп з проблем, які відповідають профілю підготовки; здатність до самостійного виконання наукових досліджень і керівництва окремими етапами (розділами) науково-дослідних робіт, невеликих дослідницьких проектів, відповідних вибраному профілю підготовки; здатність до авторської критичної діяльності в формі проблемних статей, великих оглядів, книг (розділів книг), до самостійної редакційної роботи, в редакціях періодичних видань мистецтва; до ініціативної участі в розробці перспективних і поточних програм діяльності театральних організацій (репертуарні плани, програми фестивалів, творчих конкурсів); здатність організувати роботу з авторами, які виконують замовлення установ мистецтва, організувати роботу з пропоганди театального мистецтва, в тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету; здатність до виконання управлінських функцій, що відповідають профілю підготовки, в державних і муніципальних органах управління культурою, в театральних організаціях, в творчих спілках та

товариствах, в організаціях театральної інфраструктури; здатність викладати дисципліни, пов'язані з історією і теорією театру в освітніх установах України; уміння самостійно підготувати повний комплекс методичних матеріалів до дисциплін, за якими веде педагогічну діяльність.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Історія та теорія сценічного мистецтва

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин			Самостійна робота, кількість годин
		лекційні завдання	практичні завдання	лабораторні завдання	
1	Тема 1. Еволюція театральних ідей		2		4
2	Тема 2. Методи театрознавства		2		4
3	Тема 3. Джерела і реконструкція вистави		2		4
4	Тема 4. Теоретичний аспект сценічного мистецтва		2		4
5	Тема 5. Історичний аспект сценічного мистецтва		2		4
6	Тема 6. Театральна критика і театрознавство		2		4
7	Тема 7. Театрознавча термінологія		2		4
	Разом за		14		28

	змістовим модулем 1				
--	----------------------------	--	--	--	--

Змістовий модуль 2. Основні театральні поняття

1	Тема 1. Театр як соціальний інститут		2		4
2	Тема 2. Сцена і зал. Типи відношень		2		4
3	Тема 3. Види театру		2		4
4	Тема 4. Структура вистави		2		4
5	Тема 5. Зміст вистави		2		4
6	Тема 6. Театральна форма		2		4
7	Тема 7. Атмосфера вистави		2		4
8	Тема 8. Композиція		2		4
	Разом за змістовим модулем 2		16		32
	Разом		30		60

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти РДГУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час

Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування

2	Підготовка презентації	15	2 рази в семестр	Усний захист
3	Виконання індивідуальних завдань	15	2 рази в семестр	Усне опитування
	Разом	60		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Антонович Д. Триста років українського театру. 1619–1919. — Л., 2001.
2. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. — Львів: 2005. — 136 с.
3. Василько В. Микола Садовський та його театр. — К., 1962.
4. Введение в театроведение: Учебное пособие / Сост. И отв. ред. Ю. М. Барбой. СПб.: Изд.-во СПбГАТИ, 2011. — 367 с.
5. Веселовська Г. Український театральний авангард. — К., 2010.
6. Владимірова Н. Західноєвропейський театр у динаміці культуротворчого процесу межі ХІХ-ХХ століть. — К., 2008.
7. Вороний М. Театр і драма: Зб. статей / Упорядкування, вступна стаття О. Бабишкіна. — К., 1989.
8. Гвоздев О. З історії театру і драми. — Львів, 2008.
9. Гвоздев А. Театральная критика: Статьи. Рецензии. Выступления / А. Гвоздев. М.: Искусство, 2003. — 220с.
10. История европейского искусствознания: Вторая половина ХІХ века — начало ХХ века: В 2 кн. — М., 1969.
11. История европейского искусствознания: От античности до конца ХVІІІ века. — М., 1963.
12. Кисіль О. Український театр. Дослідження / Упоряд. О. Кисіль. Вст. ст. М. Рильського. Редакція, примітки й коментарі П. Перепелиці та Р. Пилипчука. — К., 1968.
13. Клековкін О. Історіографія театру: Напрями. Школи. Методи. Постаті: Навчальний посібник / Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого.— К.: АртЕк, 2017. — 336 с.
14. Корнієнко Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. — К., 1998.
15. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ ст. / Редкол.: Н. В. Сидоренко та ін. — К., 2006.

16. Паві П. Словник театру // Наук. ред. О. Клековкін. — Львів, 2006.
17. Пилипчук Р. Український театр // Історія української культури. У 5 Т. — К., 2005. — Т.4.: Українська культура другої половини ХІХ століття.
18. Рулін П. Завдання історії українського театру // Річник Українського театального музею. За редакцією П. Рулїна. — К., 1929. — Вип. 1.
19. Софронова Л. Старовинний український театр. — Львів, 2004.
20. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: В 3 Т. — Львів, 2003–2004.
21. Український театр ХХ століття / Редкол.: Н. М. Корнієнко та ін. — К., 2003.
22. Фіалко В. Театр України другої половини ХХ століття: образна лексика. — К. : Видавничий дім «Антиквар», 2016.
23. Франко І. Про театр і драматургію. — К., 1957.
24. Френкель М. Современная сценография. — К., 1980.

Допоміжна

1. Аникст, А. А. Театр епохи Шекспира [Текст]/ А. Аникст. — М., 1965.
2. Арто, А. Театр и его двойник [Текст]/ А. Арто. — М., 1993.
3. Бачелис, Т. И. Шекспир и Крэг [Текст]/ Т. И. Бачелис. — М., 1983.
4. Березіль: Лесь Курбас. [із творчої спадщини]. — К.: Дніпро, 1988. — 518 с.
5. Брехт Б. Театр. [Пьесы. Статьи. Высказывания] / Б.Брехт/ — М.:Искусство, 1998. — 458 с.
6. Брук, П. Пустое пространство [Текст]/ П.Брук . — М., 1976.
7. Крэг, Э.-Г. Искусство театра [Текст]/ Э.Г.Крэг. — СПб., 1912.
8. Молодцова М. Комедия дель арте / М. Молодцова. — Л.: ЛГИТМиК, 1990. — 218 с.
9. Наконечна О. В. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві: [монографія]. / О. В. Наконечна. — Одеса: Астропринт, 2006. — 248 с.
10. Немирович – Данченко В. Рождение театра / В. Немирович-Данченко — М.: Вече, 1999. — 273 с.
11. Рудницький М. В наймах у Мельпомени. / М.Рудницький. — К.: Мистецтво, 1963. — 343 с.

12. Смолина К. Сто великих театров мира / К.Смолина. – М.: Вече, 2001. – 365 с.
13. Современный английский театр. – М.: Просвещение, 2000. – 238 с.
14. Стрелер, Дж. Театр для людей. Мысли записанные, высказанные и осуществленные[Текст]/ Дж.Стрелер.-М., 1984.
15. Театр: Энциклопедия. – М.: ОЛМА – ПРЕСС, Образование, 2002. – 320 с.
16. Танюк Л. Слово. Театр. Життя: В 3-х т. / Л.Танюк. – К.: Альтерпрес. – Т.2.: Театр. – 2003. – 820 с.
17. Франко І. Русько-український театр (історичні обриси) / І.Франко. –К.: Просвіта. – 1929. – 328 с.
18. Хоменко Ю. Український театр: від джерел до сьогодення / Ю.Хоменко // Навч.-мет. посібник – Ніжин: НДПУ, 2002. – 129 с.
19. Царёв М. Мир театра / М. Царев. – М.: Просвещение, 1987. – 245 с.
20. Шоу, Б. О драме и театре [Текст] / Б.Шоу. – М., 1963.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видам контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та лабораторних занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему, презентація тощо та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді); рубіжний контроль (контрольна робота у письмовій формі) – 20 балів; підсумковий контроль, (залік в усній формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів

є виконання здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня підсумкової контрольної роботи.

9. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на практичних та лабораторних заняттях, під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, підготовка а проведення художньо-масового дійства, заохочення до науково-дослідної роботи.

10. Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.